

Planetarum
Ratio quo-
modo fiat.

tata est) circumvehuntur, sic per il-
lam etiam ad ampliorem locum à So-
le (quousque scilicet se hæc virtus in
quovis corpore pro sua quantitate seu
mole extendere potest) pelluntur;
qui locus præcipue in medio cuiusvis
orbis virtutis, *seu ut ita dicamus*, in
Æquatore est. Sed quoniam ob insi-
tum impulsu semper aliquid excede-
dunt ultra Æquatorem, usque dum ve-
niunt ad illum activitatis Sphæræ lo-
cum, ubi circulus angustior incipit fie-
ri, quem Tropicum vocamus (*vide
etiam in lib. 4. cap. 3.*) coguntur rece-
dere & iterum ad ampliorem locum,
Æquatorem scilicet declinare, quod
semper fit oblique, secundum ni-
mirum successionem Signorum, sicuti
hac de re supra *lib. 5. cap. 16.* pluribus.

Hinc quilibet ex Errorum familia,
quò magis à Sole remotus, eò majo-
rem habet circumferentiam, lentius-
que periodum suam absolvit (orbis
etiam virtutis Solis quia longius, &
magis à Sole protenditur, tenuior &
debilior evadit.) Quantò autem mi-
nus à Sole, tantò minorem circum-
ferentiam habet citiusque circumdu-
citur.

Cùm itaque Mercurius Soli pro-
ximus existat, necesse est eum Ratio-
nes periodicas reliquorum Planetar-
um suo progressu excedere: Macu-
las verò Solares seu invisibles istos
Planetas, prout sint Soli proximio-
res, eò citius etiam circa Solem (de-

cimo scilicet vel 20, vel 30, vel 40,
vel 50 &c. die) deferri. Ex quo deni-
que sequitur, Saturnum remotissi-
mum à Sole vix intra $29\frac{1}{2}$ annos, cir-
culum suum periodicum absolvere;
Jovem intra annos 12; Martem in-
tra annos 2; Tellurem intra Annum
unum. Venerem intra menses $7\frac{1}{2}$;
Mercurium intra menses 3. uti viden-
dum est lib. 1. cap. 14. 15. &c. & cap. 6.
antecedenti.

Denique suprà *lib. 5. cap. 6.* men-
tionem fecimus: Accidere posse,
quod in tam velocibus lationibus,
Planetæ nonnunquam de eorum
atmosphæra vel aëre aliquid post
se in æthere seu Spatio isto Vacuo *Nova stella
unde?* relinquant, quæ materia deinde per
Solis vorticem continuâ fluctua-
tione coagmentata vel conglobata, &
à Sole illustrata præsertim si in ma-
gnâ copiâ è majoribus Planetis ex-
istat, nobis visibilis fiat, ac propter
majorem distantiam quasi nova scin-
tillans stella appareat; quamvis hæc
scintillatio non quidem Vertigini aut
circumgyrationi ipsius Corporis (ut
fit in Sole & stellis Fixis) sed tantum
oscillationi vel vibrationi adscriben-
da, quæ scil. per receptionem scintil-
lationum à Sole & Fixis in corporibus
eiusmodi pellucidis & ab oculo nostro
longè diffitis, causatur, de quibus
*lib. 4. cap. 13. & 14. ut & appendix
lib. 5. relegenda. vide quoque finem
cap. 2. in lib. 7.*

C A P U T XII.

De Motu Planetarum.

Planeta
omnes ha-
bent motum
vertiginis.

Sicut de Telluris motu Vertigi-
nis *lib. 5. cap. 15.* diximus, eo
quoque modo Planetarum glo-
borum unusquisque pro salute sua cir-
ca proprium axem sese vertit. Quod
etiam ex diversis Phænomenis, per
diversas eorum, Telescopiis depre-
hensas figuræ satis apertè colligi-
tur.

Sic ergo inquit P. Reita in Oculo
Enoch & Eliæ *lib. 4. cap. 2. fol. 204.*
Planetas circa proprios suos axes conti-
nuò gyrari rotarique apud me indubita-

tum est; & quidem Jovem ita gyrari
phænomena Jovialia omnino arguunt
&c. Quod etiam confirmat Francis-
cus Fontana, & Kircherus in Itinerario
Ecstatico.

Sed cum corpora Planetarum di-
versæ sint magnitudinis, & proinde
Lationes suas periodicas diversimo-
dè perficiant, facile concludendum,
quod motus eorum vertiginis non
perficiantur æquali inter se modo
seu tempore; Verùm quantò ma-
jora sunt corpora, tanto tardior

D d 2 eo-

Latio perio-
dica cujus-
vis Planeta.